

Östersjöfiske 2020

Hej!

Fisk är en fantastisk råvara. Helst skall den vara riktigt färsk och dessutom fångad på ett ansvarsfullt och ekologiskt sätt. Fisk finns nära oss i Östersjön. Vi har kunniga fiskare med en lång tradition och erfarenhet att fånga fisken på ett sätt så att kvalitén bevaras. Detta gör de mer än gärna om de får en chans. Det enda man behöver göra är att säkerställa att de erbjuds ett bra pris för en högkvalitativ, färsk fisk. Gör man det – då har man aktivt bidragit till att göra vårt fiske hållbart.

Det som krävs är att vi arbetar tillsammans. Vi behöver alla bära en del av det gemensamma ansvaret. Det är vad Östersjöfiske 2020 (ÖF2020) handlar om. Om du som fiskare, entreprenör, restaurangägare, näringslivutvecklare, kock, myndighetsperson, WWF:are, etc. bidrar med din kunskap, kontakter och idéer så blir arbetet med att förverkliga vår målsättning möjligt. Vi hjälps åt helt enkelt! Svårare än så är det inte.

Sedan konferensen ÖF2020 i Simrishamn i november, har vi ägnat oss åt två saker.

Den ena är att arbeta för att den nationella yrkesfiskestrategin ska ge stöd för arbetet med ÖF2020. Strategin är nu ute på remiss till den 4 mars. Vi har i våra olika yttranden framfört att målen i strategin måste ge tydligare stöd för att fiskeresursen även i framtiden ska vara tillgänglig för fisket som levererar sin fisk i hamnarna längs Östersjökusten och Öresund. Vi hoppas att Jordbruksverket tillgodoser detta i den slutliga strategin.

Den andra uppgiften har varit att fundera ut hur vi på bästa sätt ska angripa alla de utmaningar som finns i form av hot och möjligheter inom fisket. Vi är mycket ödmjuka inför uppgiften och är fullt medvetna om de svåra utmaningar som fisket står inför. Vi vet också att det redan finns både myndigheter och organisationer som redan arbetar hårt med att slå vakt om fisket på Östersjökusten. Samtidigt kan vi dock konstatera att utvecklingen går åt fel håll och det med en skrämmande hastighet – det finns snart inget fiske kvar på våra kuster om utvecklingen inte vänder!

Vi vet att det finns ett mycket starkt stöd för att bevara vårt fiske och ett engagemang. Det ger hopp om att vi tillsammans inom ramen för ÖF2020 ska lyckas bli en trovärdig aktör hos de inblandade och berörda myndigheterna. Vi tror

att vi tillsammans kommer att skapa det mandat som krävs för att få tillstånd de beslut som krävs för att rädda kvar fisket på Östersjökusten.

Detta utskick syftar till att starta upp arbetet och samla ihop alla som är beredda att medverka. Vi vill också ha synpunkter på upplägget för att justera det efterhand så att det fungerar så bra som möjligt.

Anmäl ert intresse för att delta i detta viktiga arbete!

Anmäl ert intresse att medverka genom att skicka in följande uppgifter till madeleine.lundin@simrishamn.se:

Namn

Organisation

Mail

Telefon

Har intresse av att medverka kring frågor rörande...

Har följande synpunkter och förslag på upplägget kring ÖF2020...

Kontaktpersoner:

Vesa Tschernij, Simrishamns kommun
0414-81 91 66, vesa.tschernij@simrishamn.se

Madeleine Lundin, Simrishamns kommun
0414-81 91 24, madeleine.lundin@simrishamn.se

Johan Hultman, Lunds universitet
042-356613, johan.hultman@ism.lu.se

Filippa Säwe, Lunds universitet
042-356599, filippa.sawe@ism.lu.se

Johan Wagnström, Länsstyrelsen i Skåne
0703-797766, johan.wagnstrom@lansstyrelsen.se

Östersjöfiske 2020

Många frågor – somliga svar!

➤ Vad är Östersjöfiske 2020?

En plattform för arbetet med att rädda Östersjöns fiskehamnar!

➤ Jamen skriv så att man fattar...

Östersjö 2020 är en kraftsamling för att rädda Östersjöns fiskehamnar! Med det menar vi alla de värden som är förknippade med levande fiskehamnar. ÖF2020 är inget diskussionsforum, inget stödorgan, ingen myndighetssammanslutning, ingen förening, ingen organisation, inget Skåneprojekt – nej det är ett initiativ för att samla alla goda krafter som vill arbeta och bidra till att rädda kvar fisket på alla Östersjökuster. Vi ska undersöka vilka saker som motarbetar en positiv utveckling och sedan ska vi ta oss an arbetet med att förändra dessa. Vi ska också utveckla nya idéer för att skapa en lönsamhet i fisket och arbetstillfällena på land. Detta ska vi göra med vida ramar kring vilken nytta som kan skapas av fisken i havet.

➤ Okej, vad ska det då leda till?

Att vi och även kommande generationer får behålla och återskapa levande fiskehamnar i Östersjön och Öresund och all den nytta detta kan medföra.

Vi har formulerat följande övergripande målsättningar:

- Fisken i Östersjön ska användas på ett sätt som maximerar samhällsnyttan
- Fördelningen av fisken och olika regleringar kring fisk och fiske ska vid utformning ta hänsyn till näringens förutsättningar
- Marknader ska skapas där priset på fisk ger möjligheter att behålla och utveckla en livskraftig fiskerinäring och levande hamnar längs svenska östersjökusten
- Sträva efter ett miljömässigt skonsamt fiske utifrån de bekymmersamma förutsättningar som sälstammar, prisbild på fisk, fiskbestånd, m.m. ger.

➤ Vem ska då fixa allt detta?

Vi eftersträvar ett så brett stöd som möjligt från alla som ställer sig bakom målsättningarna. Ju bredare stöd desto bättre. Till arbetet kommer representanter från berörda aktörer bjudas in, men alla är välkomna. Upplägget

får utformas så det kan bli effektivt att arbeta utan att utesluta dem som vill delta.

I arbetet kommer en nära och ömsesidig samverkan med regeringskansliet och centrala myndigheter att vara viktig. Vi hoppas att den positiva inställning till vårt initiativ som dessa framförde på konferensen garanterar ett intresse för att ta till sig det som vi kommer fram till.

➤ **Men kommer Östersjöfiske 2020 ha något att säga till om?**

Östersjöfiske 2020 har inte större mandat än det som de medverkande ger. Medverkan av länsstyrelser, kommuner, regioner/landsting innebär ett mandat från olika myndigheter. Medverkan från fiskerinäringen ger mandat från näringen beroende på uppslutning. Medverkan från fler aktörer som till exempel miljöorganisationer, fiskhandlare och LLU-områden ger bredare mandat och en bred förankring är ett viktigt mål för Östersjöfiske 2020.

Även om ÖF2020 är begränsat till Östersjön inkl. Öresund så kommer vi eftersträva ett utbyte med andra kuststräckor för att dela kunskap och inspiration.

➤ **Maximera samhällsnyttan är ju ett mål. Vad är samhällsnytta för flum och hur hjälper det fiskaren att betala räkningen?**

Grundläggande för målen med Östersjöfiske 2020 är att fisket som är lokaliserat i östersjöhamnarna långsiktigt sett garanteras tillträde till de svenska fiskekvoterna. Det är utifrån att fisken landas i dessa hamnar som de värden kan skapas som ger lönsamhet åt yrkesfiskaren och de till fisket knutna företagen. Vi har valt begreppet samhällsnytta för att beskriva detta. Att skapa största möjliga samhällsnytta med fisken i Östersjön är målet för oss som arbetar inom Östersjöfiske 2020.

Samhällsnytta är inget exakt begrepp och inte avgränsat till det traditionella fisket utan kan beskrivas som en samling positiva effekter av fisken för oss alla i samhället och kan beskrivas på detta vis:

Med en fördelning av den svenska fiskeresursen som tar hänsyn till de olika fiskeinriktningarnas förutsättningar, kan det svenska yrkesfisket förvaltas på ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart sätt. Det svenska Östersjöfisket producerar matfisk, skapar sysselsättning, bevarar levande kustsamhällen och upprätthåller olika ekosystemtjänster. En väl avvägd fiskeflotta med dagliga landningar som strävar efter att i möjligaste mån bygga sin lönsamhet på kvalitet

snarare än att prioritera kvantitet leder till förutsättningar för en långsiktig regionalt anpassad förvaltning, en växande nationell tjänstesektor, landsbygdsutveckling, tillgång till färskfångad fisk, värden kopplade till turism och rekreation samt en balans i de styrkor en flotta med större och mindre fartyg erbjuder. En sådan flotta säkerställer med sin närvaro till havs en kontinuerlig övervakning av havsmiljön och nationell livsmedelsautonomi. Samhällsnytta kan därmed förstås som att olika samverkande verksamheter inom en näring förstärker varandra och faller det omgivande samhället tillgodo.

➤ **Hallå, vem vet vad livsmedelsautonomi är?**

Det betyder att vi i så stor utsträckning som möjligt ska göra oss oberoende av globala marknader som vi inte kan styra eller råda över. Vi ska sträva efter att äta vår egen fisk och skapa livsmedelsled till skolor, sjukhus och inhemska restauranger etc. Livsmedelsautonomi är ett mål som prioriteras av FN och EU och som delas av många andra kustfiskeorganisationer runt om i Europa samt av Jordbruksverket och en mängd LLU områden.

➤ **Solklart! Hur ska vi lägga upp arbetet då?**

Jo det är tänkt så här:

- Framgången bygger på ett samarbete där alla bidrar efter förmåga och intresse och med fokus på handling och resultat.
- Grupper som tar fram en handlingsplan för olika fokusområden.
- Problem struktureras upp och målsättningar skapas för dessa.
- Fokusområden föreslår vi för att dela upp arbetsuppgifterna så arbetet blir mer effektivt. Det är helt enkelt så att vi samlar ihop problem och möjligheter som är närliggande och tillsätter en grupp som jobbar med detta. Ett fokusområde kan delas upp i flera om det behövs och nya fokusområden kan tillkomma.
- I grupperna kommer representanter från direkt berörda aktörer att ges möjlighet att delta. Gruppernas storlek kommer att begränsas för att vara effektiva.
- Varje fokusområde kommer att ha ett större kontaktnät som på lämpligt vis involveras i arbetet
- De olika fokusområdena stämmer av och lyfter in frågeställningar och uppslag till varandra
- Ingen formell organisation skapas utan arbetet sker inom de olika medverkandes uppdrag eller intresse. Inga ersättningar kommer därför att betalas för medverkan. Arbetets upplägg måste beakta de olika

medverkanden möjligheter att delta. Detta innebär exempelvis att yrkesfisket måste ges möjlighet att följa och påverka arbetet utan att behöva avstå från att fiska.

I varje grupp kommer konkreta målsättningar att sättas upp och förhoppningsvis kunna bockas av på den årliga konferensen.

➤ **Fokusområden – vilka ska finnas och vem har bestämt vilka vi ska ha?**

Vi kör igång med följande områden som är tämligen självklara utifrån den input vi fått från olika deltagare på konferensen.

- Tillträdet till fisket och fiskekvoternas fördelning. Här handlar det om att ta fram vilka lösningar som är bäst för att nå ÖF2020 målsättningar. Det rör licenser, tillstånd, ransoner, köp- och säljbara kvoter.
- Fiskets regleringar, såsom tekniska regler för fiskets bedrivande, kontrollen, etc. Här krävs en noggrann genomgång av de regler som upplevs som ett hinder för fiskets utveckling, dessa reglers syften och beslutande myndighet. En viktig uppgift är också att agera tidigt, dvs att visa på konsekvenserna på Östersjöfisket av olika regler. Detta kräver resurser och en samverkan med myndigheter, departement och ev. Östersjö RAC:en.
- Marknaden, såsom marknadsföring, nya försäljningskanaler, varumärkesutveckling, livsmedelslagstiftning, konsumentguider, mm Gruppen skall agera för att öka efterfrågan samt tillgängligheten av färsk, dagsfångad fisk för olika slutkunder som t ex konsumenter, restauranger eller kommunala storkök. Ett hinder idag är bristfällig eller t o m felaktig kundinformation. T ex. all Östersjöfisk innehåller inte dioxiner. Framgår detta från Livsmedelsverkets rekommendationer?
- Fler kan tillkomma efter behov, exempelvis rörande sälproblemen, bifångster av fågel och däggdjur, etc. Kom med önskemål och förslag.

➤ **Vad händer med alla befintliga projekt som jobbar med att skapa nya marknader för fisk, m.m.?**

Det gäller att ta tillvara alla krafter och idéer så förhoppningsvis finns det ett ömsesidigt intresse för dessa initiativtagare att medverka i ÖF2020. Idéer och slutsatser som framkommer i fokusområdena ska förhoppningsvis stödja dessa projekt och leda till nya projekt och nya satsningar.

➤ **Blir det någon mer konferens och vad ska den tjäna för syfte?**

Konferensen är årlig och nästa är den 17-18 november 2016. På konferensen ska vi förhoppningsvis informera om de åtgärder som genomförts under året och de

problem som lösts. Vi ska också lyfta fram de problem som vi inte lyckats komma vidare med och ge utrymme för ansvariga myndigheter att förklara varför.

- Ibland säger en bild mer än tusen ord, här nedan har vi försökt visa på den tänkta processen genom en skiss:

